نگاه

مولود محمد مصطفا علیه السّلام به روایت تاریخ سیستان

مقدمه مصحح: ملک الشعرای بهار

مقدمه ناشناخته مؤلف این تاریخ معین نیست، زیرا پس از خطبه بدون ذکر اندا بعد و معرفی صاحب تألیف یکباره داخل مطلب شده و بی تدارک عنوان و فصلی بیک جمله ناتمام از متن ابتدا کرده و در ختم کتاب هم ذکری از خویش بمیان نیاورده است و تا جائی که بنظر خبر رسید در کتب تاریخی هم از این تاریخ و نام مؤلف اثر چیزی نیست- ولی در کتابی موسوم به «حیاة الحیوان» تألیف شاه حسین بن ملک غیاث الدین محمد از سلسله ملوکیان، که ظاهراً در اوایل قرن ۱۱ هجری تألیف شده و تا سنه ۱۰۷۷ هجری از قدیمترین ارمنه تاریخ سیستان را شرح داده است. در این گزینش در باب تولد محمد مصطفی(ص) ذکری به میان آمده که به زیبایی و نکاتی ظریف اشاره نموده است که بهتر دیدیم در این هفته از آن استفاده نمائیم و محمد بن موسی الخوارزمی می گوید اندر تاریخ خویش که مولود مصطفا روز دوشنبه بود لثمان لیال خلون من شهر ربیع الاول سنة الفیل، یعنی از آن به پنجاه روز زاد اصحاب فیل بمکه هلاک شدند، همچنین دی ماه و بیستم نیسان سنه ثمانمایه و کتی و ثمانین از گاه ذو القرنین و خوشید اندر آن روز بفور ده درجه- و مادر او گفت که مرا اوّاز آمد که چون ترا بسزی بود محمد نام کن که او سید عالمیان است و روز دوشنبه که تنها اندر سرای بودم و عبد المطلب بطواف که مرا رحمی بدل اندر آمد چون پز مرغی سپید دیدم که پر دل من مالید و من ساکن گشتم و همه غمی و الّمی از من برفت بار بازگردیستم بامن دیدند که مرا نماند. گفتم مگر شیرست و من نشنه بوده بخودرده. نوری دیدم که پدید آمد و چون درخت خرما بالایان گرفت، و بار زیاقی دیدم اندر بالاء آن نور مانده دختران عبد مناهف سه اندر گرفتند بار دیبا، سپید دیدم که اندر هوا آمد و گرد من اندر گرفت و ندا آمد که او [را] از تو شکل آسانی می نیب و غمی نه چون مریم طاهر شد.(مریم/۱۶)

این وضعیت برای مریم بسیار سخت بود تو که همواره پاکدامن زیسته، در دامان پاکان پرورش یافته و درمیان مردم شرف المثل بغضه و نفوانسته، با دیدن این صحنه که مرد بیگانه و زیبایی به خلوتگاهش راه یافته دچار ترس و وحشت می شود. لذا:

- صدا زدمن از تو به خدای رحمان پناه می برم، اگر پرهیزگار هستی.(مریم/۱۸)

مریم با گفتن این سخن درانتظار عکس العمل آن مرد ناشناس بود. لحظاتی آسپخته با وحشت و نگرانی. پس از لحظاتی او چنین پاسخی را شنید:

- من فرستاده پروردگار توام. می آمده ام تا پسر پاکیزه ای از نظر خلق و خوی و جسم و جان به تو ببخشم.(مریم/۱۹)

حضرت مریم از شنیدن این سخن سخت به آزاء افتاد و در نگرانی عمیقی فرورفت.

- گفت چگونه ممکن است من صاحب پسری شوم، در حالی که تاکنون انسانی با من تماس نداشته و هرگز زن گوری آی نبوده ام!(مریم/۲۰)

فرستاده خدا با مراحمت گفت:

- امطلب همین است که پروردگارت فرمود، این کار بر من سهل و آسان است.»

دراین آیات تلویحاً به این مطلب اشاره شده که ای مریبا خوب از قدرت می آگاهی، تو که میوه های بهشتی را در فصلی که در دنیا خبری از اشاره بگوش نبود تناست. درکنار محراب عبادت خود دیده ای، تو که آیای در دین مقدس اسلام، الزجه حضرت محمد (ص) نسبت به سایر انبیاء ارجایگاه و مقام بالاتری برخوردار می باشد، اما دراین دین تعالی پیامبران الهی، قابل تکریم و احترام هستند چرا که آن برگزیدگان پروردگار بوده اند و مسلمین موظفند که به جمیع رسولان الهی محبت داشته و آنها را محترم بشمارند. در کتاب مقدس مسلمانان، قرآن کریم، سرگذشت برخی از پیامبران الهی ذکر گردیده، از آن جمله است سرگذشت زندگی حضرت عیسی (ع) که به طور اجمالی به آن می پردازیم:

«نحوه تولد ایشان»

عنایتوند پس از بیان وقایع تولد حضرت مریم علیها السلام، چگونگی عذمتگزاری او در معبد، به ذکر نحوه ماموریتش وی می پردازد و چنین می فرماید:

- (ای رسول خدا) در این کتاب - قرآن - از مریم یاد کن. آن هنگام که از خانواده اش جدا شد و درناحیه شرقی قرارگرفت.(مریم/۱۶)

او می خواست مکانی خلوت و هارغ از دغدغه پیدا کند که به راز و نیاز با خدای خود بپردازد و چیزی او را از یاد محبوب غافل نکند. به همین دلیل طرف شرقی بیت المقدس را برگزید.

- در این هنگام ما روح خود را به سوی او فرستادیم و او در قالب انسانی بی عیب و نقص بر مریم ظاهر شد.(مریم/۱۷)

این وضعیت برای مریم بسیار سخت بود. او که تنها در مکانی زیست، در تاریک پاکان پرورش یافته و درمیان مردم شرف المثل بغضه و نفوانسته، با دیدن این صحنه که مرد بیگانه و زیبایی به خلوتگاهش راه یافته دچار ترس و وحشت می شود. لذا:

- صدا زدمن از تو به خدای رحمان پناه می برم، اگر پرهیزگار هستی.(مریم/۱۸)

مریم با گفتن این سخن درانتظار عکس العمل آن مرد ناشناس بود. لحظاتی آسپخته با وحشت و نگرانی. پس از لحظاتی او چنین پاسخی را شنید:

- من فرستاده پروردگار توام. می آمده ام تا پسر پاکیزه ای از نظر خلق و خوی و جسم و جان به تو ببخشم.(مریم/۱۹)

حضرت مریم از شنیدن این سخن سخت به آزاء افتاد و در نگرانی عمیقی فرورفت.

- گفت چگونه ممکن است من صاحب پسری شوم، در حالی که تاکنون انسانی با من تماس نداشته و هرگز زن گوری آی نبوده ام!(مریم/۲۰)

فرستاده خدا با مراحمت گفت:

- امطلب همین است که پروردگارت فرمود، این کار بر من سهل و آسان است.»

دراین آیات تلویحاً به این مطلب اشاره شده که ای مریبا خوب از قدرت می آگاهی، تو که میوه های بهشتی را در فصلی که در دنیا خبری از اشاره بگوش نبود تناست. درکنار محراب عبادت خود دیده ای، تو که آیای

حضرت مسیح به روایت قرآن کریم

فرشتگان را که شهادت به پاکیت می دادند شنیده ای، تو که می دانی جزئت آدم از خاک آفریده شده پس نباید ازاین امرخدا نیز تعجب بنمایی.

- ما می خواهیم او (پسر) را آیه و اعجازی برای مردم قرار دهیم. می خواهیم او را رحمتی از سوی خود برای بندگان بنمائیم. این امری حتمی است و جای گفتگو ندارد.(مریم/۲۱)

- سرانجام(مریم) باردار شد و او با به نقطه دوری برد.(مریم/۲۲)

- درد وضع حمل، او را به کنار تنه درخت خرمائی کشاند (که خشکیده بود) در این حال گفت ای کاش پیش از این مرده بودم و به کلی فراموش می شدم.(مریم/۲۳)

-ناگهان از پائین پای خود صدایی شنید که فرمانین میداد، پروردگارت زیر پای تو چشمه آب گوارائی قرار داده است.(مریم/۲۴)

- و خطوی به بالای سرت بتکان، بنگر چگونه خرمای تازه به درخت تبدیل بارروی تبدیل شده که میوه ها، تشانه هایش را زیست بخشیده است.

- تکانی به این درخت بخل بده تا رطب تازه بر تو فرو ریزد.(مریم/۲۵)

- از این (غذای لذیذ) بخور، و از آن (آب گوار) بنوش، و چشمت را (به این مولود جدید) روشن دار، و هرگاه کسی را دیدی و از اشاره بگوئی نوعی روزه خدای رحمان روزه گرفته ام و امروز با احدی سخن نمی گویم. (این نوع خوشی را که خداوند به پاکیت می دهد بپذیر.)

- مرا نسبت به مادرم، نیکوکار، قدرتمان و خیرخواه قرار داده و مرا جبار و شقی قرار نداده است.(مریم/۳۲)

و در نهایت حضرت عیسی می فرماید:

- «سلام و درود خدا بر من باد، در روز که متولد شدم، در آن روز که زنده می شوم.»(مریم/۳۳)

معجزات حضرت عیسی

- او آنتیا عیسی ابن مریم کلمة الله و کلمة بروح القدس ... » (بقره /۲۵۳)

ما به عیسی بن مریم نشانه های روشن دادیم و او را با روح القدس تأیید کردیم.

در اساس تاریخ، «نشانه های روشن» اراده به معجزاتی مانند شفای بیماران شر، قابل علاج، احیای مردگان و معارف غائی دینی دارد.

- «پیکتکثیر الناس فی المهد و کهلاً و من الصالحین.» (آل عمران/۴۶)

در این آیه به یکی از معجزات حضرت مسیح علیه السلام اشاره می شود که«او با مردم در گهواره آنگونه سخن گفت که در کهولت سخن می گوید و او از صالحان است.»

- او (خداوند) تو را رسول و فرستاده ای به سوی بنی اسرائیل قرار می دهد.(و حضرت عیسی می گوید) من از گل چیزی به شکل پرنده می سازم سپس در آن می دمم که به فرمان خدا پرنده ای می گردد. من کور مادرزاد و مبتلا به بیماری برص (پیسی) را بهبودی می بخشم و می گویم که این معجزات به اذن خدا صورت گرفته.و نیز به آن من مرده را زنده نمودی، گوا مادرزاد را شفا دادی، بیماری برص را بهبود بخشیدی.

جواربون چه کسانی هستند؟

در قرآن مجید بنج بار از حواریون حضرت مسیح علیه السلام یاد شده که دو مرتبه آن در سوره مبارکه است. این تعبیر اشاره به دوازده نفر از یاران خاص حضرت مسیح است. که نام آنها در تحلیل های کنونی (تحلیل متی و لوقا - باب۶) ذکر شده، این واژه از «ماده»حور به معنی شستن و سفید کردن است و چون آنها قلبی پاک و روحی با صفا داشتند و در دشمنی روح و جان خود و دیگران تلاش و کوشش می کردند. این واژه بر آنها اطلاق شده است.

در بعضی از روایات آمده که حضرت عیسی (ع) هر یک از آنها را به عنوان سفیرند عوت به یکی از مناطق مختلف جهان فرستاد. آنها افرادی مخلص، ایثارگر، مجاهد و مبارز بودند و شدیدا به محبت عیسی (ع) عشق می ورزیدند.

- مرا نسبت به مادرم، نیکوکار، قدرتمان و خیرخواه قرار داده و مرا جبار و شقی قرار نداده است.(مریم/۳۲)

و در نهایت حضرت عیسی می فرماید:

- «سلام و درود خدا بر من باد، در روز که متولد شدم، در آن روز که زنده می شوم و آن روز که زنده برانگیخته می شوم.»(مریم/۳۳)

معجزات حضرت عیسی

- او آنتیا عیسی ابن مریم کلمة الله و کلمة بروح القدس ... » (بقره /۲۵۳)

ما به عیسی بن مریم نشانه های روشن دادیم و او را با روح القدس تأیید کردیم.

در اساس تاریخ، «نشانه های روشن» اراده به معجزاتی مانند شفای بیماران شر، قابل علاج، احیای مردگان و معارف غائی دینی دارد.

- «پیکتکثیر الناس فی المهد و کهلاً و من الصالحین.» (آل عمران/۴۶)

در این آیه به یکی از معجزات حضرت مسیح علیه السلام اشاره می شود که«او با مردم در گهواره آنگونه سخن گفت که در کهولت سخن می گوید و او از صالحان است.»

- او (خداوند) تو را رسول و فرستاده ای به سوی بنی اسرائیل قرار می دهد.(و حضرت عیسی می گوید) من از گل چیزی به شکل پرنده می سازم سپس در آن می دمم که به فرمان خدا پرنده ای می گردد. من کور مادرزاد و مبتلا به بیماری برص (پیسی) را بهبودی می بخشم و می گویم که این معجزات به اذن خدا صورت گرفته.و نیز به آن من مرده را زنده نمودی، گوا مادرزاد را شفا دادی، بیماری برص را بهبود بخشیدی.

در آیه ۱۱۰مائده، عنایتوند به معجزات حضرت عیسی که درآیه (۴۹) آل عمران) ذکر شده، اشاره می نماید وچنین می گوید که این معجزات به اذن خدا صورت گرفته.و نیز به آن من مرده را زنده نمودی، کور مادرزاد را شفا دادی، بیماری برص را بهبود بخشیدی.

در آیه ۱۱۰مائده، عنایتوند به معجزات حضرت عیسی که درآیه (۴۹) آل عمران) ذکر شده، اشاره می نماید وچنین می گوید که این معجزات به اذن خدا صورت گرفته.و نیز به آن من مرده را زنده نمودی، کور مادرزاد را شفا دادی، بیماری برص را بهبود بخشیدی.

مصاحبه

باید به شیوه های ارتباط با شهروندان بیش از پیش توجه کرد

مصاحبه‌ربرویز صالح پور

معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه چهار اهواز در خصوص طی رشد اوبا بودن، با تلاشی مستمر و برنامه ریزی دقیق، به جزء ای تاثیر گذار در عرصه فرهنگ شهروندان منطقه و کانون های مؤثر در اجتماع شهروندی تبدیل شده است و وظایف متعددی را برعهده دارد. ضمن اینکه مسئولیت مهم حفظ آرامش و انجام نظم و سلامتی را نیز بر عهده امین معاونت می باشد. در این باره به گفتگو با موسی عنانکره عزتعلیه معاون امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه چهار اهواز پرداخته ایم که در ادامه می خوانید.

به نظر شما از ضرورت های بوجود آمدن معاونت امور اجتماعی و فرهنگی در شهرداری منطقه چهار چیست؟

با توجه به فعالیت های گسترده و متنوع مراکز فرهنگی و هنری موجود در سطح منطقه، با متقومی از قبیل فرهنگسرا، موزه دانشگاه و ... و با توجه به نیاز مندی های فکری و فرهنگی میلان، باید مجموعه هایی متناسب و هماهنگ با فرصت ها و ضرورت های فرهنگ شهروندی بوجود می آمد. ساختمانهی و تطبیق کامل سیاست ها، راهبردها، برنامه ها و فعالیت های فرهنگی با آموزه های دین مبین اسلام، دیدگاه ها و رهنمودهای حضرت امام خمینی (قدس سره) و مقام معظم رهبری (مدظله العالی) سیاست های کلی فرهنگی و چشم انداز بیست ساله نظام، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی و سیاست های کلان مدیریت شهری و سایر ضوابط و مقررات لازم الاجرا نیز ضرورت این معاونت را بیش از پیش روشن می کند. برهمین اساس معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه چهار در نیمه دوم سال ۱۳۹۰ به راه افتاد و فعالیت رسمی خود را در منطقه شروع به کار کرد.

از اهمیت مسائل فرهنگی و نقش معاونت امور اجتماعی و فرهنگی خود بر ایمان بگویید!

می توید نگرش معطوف به «منبوت» به عنوان «زیرساخ اصلی توسعه ی فرهنگی همیشه مورد نظر بوده و هست. توسعه ی فرهنگی، تعمیق معرفت دینی، شاد زیستی توأم با روحیه ی سازنده و کسب مهارت های زندگی اجتماعی، طراحی و تبیین مبانی لازم و تلاش برای حفظ هویت فرهنگی ملی و اسلامی در کنار پاسخگویی به نیازهای ورزشی مباحثی هستند که معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه چهار اهواز در پاسخ به آنها موجودیت یافته است و باید گفت ایجاد ارتباط منطقی و هدفمند بین این سه عوامل بیشترف شهر است. این نهاد ایجاد مطلوب و پاسخگوئی به مخاطبان را ضامن بقاء توسعه ی خود می داند. از این رو در تعامل با مخاطبان به برقراری ارتباطات دو سویه و باز و ارائه خدمات به صورت متنوع و مناسب با نیاز گروه های مختلف توجه خاصی می کند و با سعی و تلاش می کوشد با فراهم ساختن بستر مناسب خدمات فرهنگی و ورزشی را با توجه به نیاز پویایی و نشاط هر چه بیشتر جامعه به شهروندان ارائه کند.

آیا اسنا اقدامات ورزشی هم در راستای فرهنگ سازی بهتر انجام داده اید؟ این روند به چه شکل بوده است؟

با توجه به اینکه ورزش آثری مهم برای سلامت یک جامعه است توسعه ی فعالیت های ورزشی از جمله ایجاد فضاهای پویا، ورزشی در پارک ها و محلات، برگزاری مسابقات ورزشی در سطح منطقه و در اختیار قراردادن سالن های ورزش تحت پوشش خود به شهروندان علی الخصوص جوانان و نوجوانان، همچنین تدوین برنامه ها و طرح های فرهنگی از جمله برگزاری نمایشگاه ها، جشن های شادی به مناسبت اعیاد ملی و مذهبی، آموزش حقوق شهروندی و آموزش سلامت عمومی شهروندان در این حوزه ی اقدامات این منطقه است. تردید نگرش معطوف به عمومیت به عنوان ضرورتهای اساسی توسعه ی فرهنگی همیشه مورد نظر بوده و هست.

اهداف معاونت امور اجتماعی و فرهنگی منطقه چیست؟

سیاست گذاری اجرایی فعالیت های فرهنگی، ورزشی، هنری اجتماعی و شهروندی، برنامه ریزی سازمانهی، هدایت و کنترل فعالیت های فرهنگی ورزشی اجتماعی و شهروندی به منظور تهیه و گسترش فرهنگ ورزش، ایجاد فضای مناسب و امن برای حضور فرزندان و خانواده ها در عرصه ی فرهنگ و ورزش، ارتقاء سطح دانش و فرهنگ شهروندی و به عرصه رسیدن رشته های مختلف ورزشی، گامهای نامجوئی و اجتماعی و آسیبهای فرهنگی شهروندی همچنین توجه به فعالیت های زیربنایی از جمله مطالعات پژوهشی و برنامه ریزی های بلند مدت و میان مدت، جلب مشارکت شهروندان و کاهش بی تفاوتی در مدیریت شهری و رشد و توسعه آموزش شهروندی و تقاضا آن در متن جامعه اهدافی است که برنامه هایمان را براساس آن انجام می دهیم.

هدف شما از همایش های خانواده موفق که برگزار کرده اید چه بوده است؟

در این همایش ها به بحث خانواده در کنار آموزش توجه زیادی شده است. ما مانند همایش نگاه به به زندگی با سخنرانی دکتر فرهنگ، همایش جوانان، اینترنت ماموراه، با سخنرانی دکتر راهی پور و همایش خانواده موفق با سخنرانی دکتر خوزایی برگزار شده و همایش دیگر در پایان سال مدت نظر هست.

اهداف اصلی معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه۴ اهواز چیست؟

توسعه فرهنگی، تعمیق معرفت دینی، شاد زیستی توأم با روحیه ی سازنده و کسب مهارت های زندگی اجتماعی، طراحی و تبیین مبانی لازم و تلاشی برای حفظ هویت فرهنگی ملی و اسلامی در کنار پاسخگویی به نیازهای ورزشی مباحثی هستند که معاونت امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری منطقه چهار اهواز در پاسخ به آنها موجودیت یافته است و باید گفت ایجاد ارتباط منطقی و هدفمند بین این سه عوامل بیشترف شهر است. این نهاد ایجاد مطلوب و پاسخگوئی به مخاطبان را ضامن بقاء توسعه ی خود می داند. از این رو در تعامل با مخاطبان به برقراری ارتباطات دو سویه و باز و ارائه خدمات به صورت متنوع و مناسب با نیاز گروه های مختلف توجه خاصی می کند و با سعی و تلاش می کوشد با فراهم ساختن بستر مناسب خدمات فرهنگی و ورزشی اجتماعی را با توجه به نیاز پویایی و نشاط هر چه بیشتر جامعه به شهروندان ارائه کند.

در خصوص توسعه فضای ورزشی و تدوین برنامه فرهنگی اجتماعی کمی بیشتر توضیح دهید:

توسعه ی فعالیت های ورزشی از جمله ایجاد فضاهای پویا، ورزشی در پارک ها و محلات، برگزاری مسابقات ورزشی در سطح منطقه و در اختیار قراردادن سالن های ورزش تحت پوشش خود به شهروندان علی الخصوص جوانان و نوجوانان و ... همچنین تدوین برنامه ها و طرح های فرهنگی از جمله برگزاری نمایشگاه ها، جشن های شادی به مناسبت اعیاد ملی و مذهبی، آموزش حقوق شهروندی و آموزش سلامت عمومی شهروندان در این حوزه ی اقدامات این منطقه است. تردید نگرش معطوف به عمومیت به عنوان ضرورتهای اساسی توسعه ی فرهنگی همیشه مورد نظر بوده و هست.

حدیث نفس و یک واقعه نگاری نوستالوژیک

گزارشی از تنگ سینه سهراب ـ رحمت اله برمکی

منصور محرابی فرد: جریت شکستن جوهر است نه تا جوهر شکستن. ـ چرانکسنی؟ گا گفت ـ جهت آن که تا تو بگویی. ـ «هنرا شکستن»(۴ اپیلات ۱۷۶)

زندگی حقیر من، آکنون ساله وارام است که در آن جمله ها حادثه هایند (گوستاو فلوبر)

و این حادثه ها در شعر رحمت اله برمکی به وقوع آن چنان نرخ می دهند، که دل کوچک ما را به راحتی به تسخیر خود در می آورد. و این مرا بیشتر مطاقعا با شعر او کنجکاو می کند که شعر مادر احساسات است. برمکی را البته با اشعار جدید و چاپ نشده اش نیشتر می شناسم. اما وقتی چاپ نیم تنگ «تنگ سینه سهراب» به مراکب از اشعار جدیدش انتخابی در و بوقتی ترد. ـ در این کتاب رحمت کمتر شعر حادیه شده دانتوا که شاعرانه سخن می گوید. شعر او را می خواند نه او شعر را. به هر صورت انتخاب این کتاب مانند سنگی در احساسات من شعاع دایره وار ایجاد کرد. در اینجا نمی خواهم از شخصیت او بسخنی بگویم. «تنگ سینه سهراب» یک آفرینش با صداقت و صریح از حوزه ی واقعیت است که که به تحویل آرائسته شده است.

کی گاتی

جهان در رحمتی

آسمان می شد و دریایی

تا در هیبت مردان آبی / از مدار عمر خویش گاز می کردیم

و در پوشاش کهکشان

با چشم خویش

به خواب می رفتیم.

واژگان در شعر برمکی دارای شخصیتی از نوع ی خاص هستند. شخصیت های شهودی فراتر از حقایق شعری که دیگر از آن شاعر نیستند. درک آنها احتیاج به درک و تعمیق آن ها دارد. اجرایی با موجودیتی خاص، و چون خانه ای و یا خانواده ای ـ خود تذکره تصویر ـ

خسته از تلال روز

در نیلی شب

و ستارگان را تب.

که رخنه های تن آسمان را

شماره می کند

شماره می کند

شماره آنقر که سینه اش بی تاب می شود

ترد مشترکی را سهراب از تنگ سینه

فریاد می زند

فریاد آنقدر که خوشبید بیدار می شود

بیدار آنقدر که هم پیاله گان ترد

با خنده ی تباز خنیم

قلب چرکین شب را قرو می روند

و صبح دیگر با خون

برمکی با حرکتی کاملاً احساسی که از ضمیر ناخودآگاه وی سرچشمه گرفته است و به واسطه ی روحیه ی لطیف و لحظ ریع ها و مشقف ها از شهادت برادر و پدر شان سهراب، از دست دادن خودشان یک رنگ و تحمل حزن انگیز خاطرات و یک بار گذشت نوستالوژیک خاص شاعرانه ـ و برای رسیدن به آرامش مستعرق نیروانا شدن ـ اما آرامشی میال و فعال و فروزنده در حالتی که خودست می دارد و معتقد است. مهار می زند بر ذهنی که سرکش است و باغی، و بر این چارچوب خشن و آداب خشک، انعطاف پذیر می کند. اما در لابلای خاطرات ناخودآگاهش صدائی می شنود است این موسی شاعر. ـ مکاشفه می کند، دلتنی ها و دلدائی ها را در ذهن «تداعی» ـ خواتیم و موشکافانه در ذهن تبدیل به عینیت می کند.

به پای درآمدم

درخت دریغا

دریغا

دریغا

درخت فضائلت سترنیه

که تمار می برندت در قرار

اکنون

شکسته دانه

بریده ساقه

از آبسان غلته اند در سرود؟

گردنتان گرفته بلند مصباری

غلف های هزاره ی تلکباری

که دشمن شاد می رقصند

در پاکوبی وحشی باد

زبان برنیشم لال شد

از تفسل رود گنگ آمده تو تنگار

پیشانی ام بوسید.

طبیعتی که پایان ندارد ـ در پیش رو چند آی می آنها و پشت سر خاطراتی جانکاه و خُرن انگیز یک نگرش طوفانی، اساف ـ ایرانی» و شانوز شدن در نیروها. یک سفرباش الحق بالاصق.

و حالا باز گشتن از حق به خلق برای خلق ـ یعنی ایده ای کاملاً شرقی.

حرکت در جستجوی روشنائی و گشتن از تیرگی هاست. از تداری که جان آدمی را مکثر ساخته است. این گمشده جویی او می شباهت به شمس نیست ـ نه تخل و نه مقام در زندگی شخصی ـ فرویش و جستجو گر ـ داد جاویی به شمس آن نگر / گفت از دریا برانگیزان غبار ـ سپروسلوک او در جویه و آن تخلیه ـ «هنوز خام است!ـ بگوئید آن رها کن، تا پرشود...(به) سوزد!» ـ پخته گردد! (شمس ـ ۷۰) و حالا آن، که قالله ـ تخلیه ـ یک ترنم طرفانه ـ اما نه از اجتماع به دور ـ در عین آنکه به معراج می اندیشد همچنان به عمق اجتماع می اندیشد به فقر و تنگدستی ـ گمشگری با

شنیدندگان ـ به مرگ ـ به کشته شدن ـ به وطن ـ یک تصوف اجتماعی ـ نه صوف پوشی و عزلت از خواهی.

در شرم تیری روزان

خاک پیشانیم بوسید

باد پرشانیم پرسید

گفتنش سوختم از هراس

فروریخت بر خاکستر نابسامانی ها

زیر می سایه سارا درخت خشک بالنام

چشم توخته ام

به حجم تلیغو ویرانی ها

که تا همیشه

زبان برنیشم لال شد

و در آن هنگام که انسان کامل در عصر صنعتی در بی عدالتی صدای جای خود را تنگ می بیند، تنگ دل می شود ـ ...آری! فلسفوی بروطیب بلش و از برکت هنر خویش بر ثروت مادی خویش بغذاری و دارویی برای یکی از این همه دردهای آدمی یافته و تأم خود را جاودانی نما ـ می گوید هر چه عدا خواهد همان می شود ـ این چه عقیده ایست؟ نه، از حکمت نیز کیفیتی حاصل نمی شود و آدمی را در مطالعه ی آن حالی دست نمی دهد ـ پس کتاب حکمت را بسوزانید و کناری نهاد. | (کریستوفرمارلو، کشاکش مارلو با وجدان ـ)

و در چار دیواری تنگ به سئوه می آید ـ وعزت می خویشتنی و دانی پی رعو ساقه تر. باز گرداندن وجدان تنگ به انسان بد ـ آیا تلاش ناخودآگاه من این چنه است آیمنی ـ به انسان بد تا جایی که انسان نیروست است؟ (طوری خاستاوفسکی در مورد جنایتکاران در زندان را در اینجا باید یادآوری کردنجدید آراء قدرت فلسفه هم زهی است ، زهی خاطره ، زهی مرگ ـ زهی نابرخاش.

کدام و

مرهم نهیدا باروی دهقان

یا تنگ سینه ی بی سامان.

اینجا لازم است نقل قولی از سیروس راشمنی بیاورم که می گوید: هرگاه آدمی به اوج انبوهش می رسد زبان شعر از طایه می شود. این گفته ی زاده هر نثر نیروی از صادق کریمی در زنای همسرش طرح نژاد» در اکثر قصاد رحمت الله برمکی نیز می بینیم در شعر ناب واژه به نوعی به سمت و سوی اصالت حرکت می کند.

در تقدیر تو ای عمیق مهربان

پرواز حقیقی ست ماندگار

هرگز سدا

در تنگه منتظر آسمان

از این سان

که شکسته بال نشسته ای.

در حقیقت این نظر شعر یک رکوئیم نوستالوژیک رئالیسم است ـ بر گذشته ای سراسر غم انبوهان ـ

لحظات واقعی مرگ یک انسان به دست یک تک تیرانداز عراقی ـ یک ایران ـ یک دشمن اساطیری و قدیمی ـ ... که همیشه با ایرانیان دشمن بوده و هستند ـ و این آغاز شعری بلندتر با ترجیعی ـ تنگ سینه سهراب ـ که در فواصل اشعار می آید.

جهان در نور مطلق بود و گیاهان نمی رویدند و گرسنیوز مرکت نمی کرد. آهرمن نور را بدید بر آن هجوم آورد بین جنگی بین آن دو در گرفت ـ روحانه ها به حرکت درآمدند و گیاهان رویدند در همه ی ایران جهان نور و ظلمت در جایگاه ویژه ای روی هم قرار دارند ـ این تثویت تا پایان جهان و ظهور منجی و نجات دهنده ادر دین زرتشت سوشیانت و در اسلام حضرت مهدی، نیز ادامه خواهد داشت. این نوگذاکی اساسی و شالوده ی حرکت است و حرکت بدون این تضاد معنایی ندارد.

چون چنین کیومرثی بود که افراسیاب آن را ربود و به قرائ کرت رفت پس از آن نیز او بگریخت و با گرسیوز و گروی سیاوش را کشتن آورده به مقتل گاه و زار به تلمت طلا سرش را بریدند به خاجل و خون پاک و بی گناه او بر زمین بریختند ، زمان پس از خون او گیاهی رویید به نام بر سیاوشان و هر سنه خون او بجوشد و جنگی در گیرد. عالمگیر . و قائن صحرا بودند قائن بر برادر خود هابیل برخاستند او را کشت ، « پس خداوند به قائن گفت برادرت کجاست گفت نمی دانم مگر پاسبان برادرم هستم » گفت چه کرده ای، فریاد برادرت از زمین نزد من فریاد بر می آورد و اکنون تو ملعون هستی از زمینی که دهان خود را باز کرد تا خون برادر ترا از دستت فرو برد هرگاه کار زمین کنی همانا فرد خودرا دیگر بتو ندهد و پریشان و آواره در جهان خواهی بود» قائن به پیشگاه خدا عقوبتی از تحمل او زیاده است «بزرگتر است عقوبت من از تحمل او» زیاده است «بزرگتر است عقوبت من از تحمل او»

- سفر پیدایش - باب چهارم- بند۱۱-۱۴)

مدت ماندگار شبه ی قابیل است بلندی/ورق نشته ای/ شاید ی مردی، دیگر/ از نیار اقتاب/ چشم فرو بندد/ پرنده آدینه ی خوابانه/ این حکایت/ همچنان باقی است.

و تاریخ خونبار محترف که محل جنگ بین نیک و بدی است و آن شهید شکاکه سر ا بر/ پور عمران و فرق شکافته آنان. روایت تاریخ است در زبان شعر. ـ ازسطح در بوطبقاتی خود می گوید: تاریخ از گذشته می گوید و شعر از آینده. برمکی راوی تلخگوی و آینده نگر یک واقعه نگر تاریخی است.

به خواب نمی روم

در کنج محراب دلم

پیشانی زخم دیگری

شکافته می شود